

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

BASHKIA E RROGOZHINËS

NJËSIA AUDITIMIT TË BRENDSHËM

Nr.3807 Prot.

Rrogozhinë, më 20/10/2023

KARTA E AUDITIMIT TË BRENDSHËM

Karta e Sektorit të Auditimit të Brendshëm, hartohet në zbatim të Ligjit 114/2015 datë 22.10.2015 “Auditimin e Brendshëm në Sektorin Publik” dhe Urdhërit nr.100 ,datë 25.10.2016,për “Miratimin e Manualit të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik”,dhe që përmban statusin organizativ, qëllimin, misionin ,objektivat e punës, përgjegjshmërinë dhe përgjegjësitë e Sektorit të Auditimit të Brendshëm.Ky dokument do jetë referencë në veprimtarinë audituese të Sektorit të Auditimit të Brendshëm në Bashkinë Rrogozhinë.

1. Objekti i kartës së auditimit të brendshëm

Karta e auditimit të brendshëm është një dokument zyrtar ,i cili përcakton qëllimin,autoritetin dhe përgjegjësitë e veprimtarisë së Auditimit të Brendshëm. Ky dokument përforcon veprimtarinë e auditimit të brendshëm brenda Bashkisë , autorizon drejtuesin dhe stafin e njësisë së auditimit të brendshëm të kenë të drejtën dhe përdorim të pakufizuar mbi cdo dokument dhe informacion zyrtar ,prona dhe personel të cilët kanë lidhje me performancën e angazhimit si dhe përcakton objektin e veprimtarisë së auditimit të brendshëm.

Në objektin e kartës së Auditimit të Brendshëm ,sikurse parashikohet ne ligjin e auditimit të brendshëm ,përfshihen shërbimet e sigurimit dhe shërbimet e këshillimit të cilat e ofrohen njësisë së audituar.

Karta e Auditimit të brendshëm është dokumenti që përshkruan :

- Statusin organizativ të njësisë së auditimit të brendshëm ;
- Qëllimin, misionin dhe objektin e punës së auditimit të brendshëm ;
- Pavarsinë dhe rregullimet ligjore që rregullojnë pavarsinë;

- Rolin dhe përgjegjësitë e njësisë së auditimit të brendshëm ,të drejtuesit dhe audituesve të saj dhe mënyrën se si realizohen ato;
- Autoritetin e auditimit të brendshëm;
- Përgjegjshmërinë,linjat e raportimit të drejtuesit të njësisë ,mënyrat dhe format e raportimit;
- Standartet e praktikave të auditimit; të përcaktuara në standartet ndërkombëtare për praktikat profesionale të kësaj veprimtarie.

Statusi organizativ:

Njësia e Auditit të Brendshëm në Bashkinë Rrogzhinë është e organizuar si njësi në varësi të drejtpërdrejtë të Kryetarit të Bashkisë aktualisht njësia e Auditimit të Brendshëm e miratuar me një përgjegjës dhe dy inspektor me varësi hierarkie direkt nga përgjegjësi njësisë.

Nga ana organizative, Njësia e Auditimit të Brendshëm si pjesë e strukturave të menaxhimit të Bashkisë së Rrogzhinës ,raporton në mënyrë direkte tek Kryetari i Bashkisë i cili është niveli më i lartë i drejtimit në subjektet që auditohen.

Njësia e Auditimit të brendshëm nuk angazhohet në detyra të tjera brenda strukturës të cilat nuk lidhen me funksionimin e auditimit të brendshëm ,pasi nuk është pjesë e strukturave operacionale të Bashkisë Rrogzhinë.

Nga ana funksionale ,Njësia e Auditimit të Brendshëm është e pavarur në planifikimin ,kryerjen dhe raportimin e rezultateve dhe rekomandimeve .Kryerja e angazhimit zhvillohet sipas kuadrit ligjor e rregullator dhe standarteve ndërkombëtare, të miratuara nga Ministri i Financave dhe nuk i nënshtrohet asnjë ndikimi tjetër nga individë brenda apo jashtë njësisë. Audituesit respektojnë strukturat në njësinë që auditohen ,rregullat e etikës dhe sjelljes në administratën publike .

Qëllimi :

Qëllimi kryesor i Auditimit të Brendshëm si veprimtari e pavarur është të japë siguri të arsyeshme për titullarin e Bashkisë, në mënyrë të pavarur dhe objektive, si dhe këshilla për përmirësimin e veprimtarisë dhe efektivitetin e sistemit të kontrollit të brendshëm. Auditimi i brendshëm ndihmon njësinë publike për të arritur objektivat , nëpërmjet një veprimtarie të programuar ,të disiplinuar dhe sistematike, për të vlerësuar e përmirësuar frytshmërinë e menaxhimit të riskut, proceset e kontrollit dhe të procesit të qeverisjes së njësisë publike.

Auditimi i brendshëm duhet të asistojë në të gjitha nivelet e menaxhimit në kryerjen me efektivitet të përgjegjësive të tyre me anë të analizave të pavarura, vlerësimeve, këshillimeve e rekomandimeve lidhur me veprimet e ekzaminuara.

Veprimtaria e Njësisë së Auditimit të Brendshëm të Bashkisë Rrogozhinë synon ti japë menaxhimit të lartë:

- Vlerësime të operacioneve e veprimeve;
- Pengojë mundësitë për mashtrim, shpërdorim dhe abuzim;
- Ndihamoje punonjësit të përmirësojnë performancën e tyre të punës dhe në respektimin e kontrolleve të vendosura.
- Të ndihmoje subjektet e sektorit publik për të qenë të përgjegjshëm ndaj publikut duke vlerësuar zbatimin e ligjit, rregulloreve dhe kontrolleve të vendosura si dhe duke siguruar dobinë, frytshmërinë dhe kursimin e veprimeve
- Këshilla të pavarura dhe konfidenciale për të përmirësuar në përdorimin e burimeve me ekonomi, efektivitet dhe eficencë;
- Të japë siguri objektive për Titullarin e Bashkisë, mbi saktësinë dhe besueshmërinë e raporteve financiare dhe raporteve të performancës, të përgatitura nga struktura e menaxhimit ;
- Ndihamoje menaxhimin e lartë në arritjen e qëllimeve dhe objektivave të tyre, duke përmirësuar sistemet e kontrollit dhe shërbimet e njësisë;
- Raporte lidhur me veprimet korigjuese të ndërmarra nga të gjitha nivelet e menaxhimit.

Njësia e Auditimit të Brendshëm synon ti japë mbështetjen e organizatës për të arritur qëllimin e saj, duke:

- Ndihamuar titullarin të identifikojë dhe vlerësojë risqet në organizatë
- Vlerësuar përshtatshmërinë dhe efektivitetin e sistemeve, strukturave, vendimeve, procedurave dhe kontrolleve, pra sistemin e menaxhimit financier dhe kontrollit në përgjithësi duke u fokusuar kryesisht në:
 - Identifikimin, vlerësimin dhe menaxhimin e riskut nga titullari i organizatës, përputhshmërinë e akteve të brendshme dhe kontratave me legjispcionin, besueshmërinë dhe gjithpërfshirjen e informacionit financier dhe operacional, kryerjen e veprimeve me ekonomi, efektivitet dhe eficencë;
 - Të minimizojë mundësitë për mashtrim, shpërdorim dhe abuzim
 - Të ndihmoje punonjësit në përmirësimin e performancës së përgjithshme të punës dhe në zbatim të kontrolleve të vendosura;
 - Aplikimin e kontrolleve efektive, eficiente dhe nxitjen për përmirësim të vazhdueshëm;
 - Përbushjen e detyrave dhe arritjen e qëllimeve për një efikasitet sa më të lartë;
 - Rekomandimet e përmirësimit të kontrolleve në ndihmë të procesit të qeverisjes, për mbështetjen e angazhimeve e kryerjen e detyrave të vecanta të auditimit për dhënien e shërbimeve të sigurisë ose të shërbimeve të këshillimit.

2.Misioni :

Kryerja e angazhimeve te auditimit te brendshëm në përputhje me aktet ligjore e nënligjore në fuqi, Standartet Ndërkombeare të Auditimit të Brendshëm të pranuara dhe shpallura nga Ministri i Financave dhe planit të konsoliduar strategjik e vjetor të veprimtarisë së Auditimit të Brendshëm në Bashki.

Auditimi i brendshëm të asistojë të gjitha nivelet e menaxhimit në kryerjen efektive të përgjegjësive të tyre, ndërmjet analizave të pavarura, vlerësimeve, këshillimeve, dhe rekomandimeve lidhur me veprimet e ekzaminuara.

3.Objekti i punës dhe veprimtaria e auditimit të brendshëm :

Veprimtaria e auditimit të brendshëm do të kryhet duke respektuar përkufizimin e auditimit të brendshëm, Kodin e Etikës, Standardet Ndërkombeare për Praktikat Profesionale të Auditimit të Brendshëm të publikuara nga Instituti i Audituesve të Brendshëm (IIA) dhe të pranuara për t'u zbatuar në Republikën e Shqipërisë. Këto udhëzues, përbëjnë parimet dhe kërkesat themelore për praktikat profesionale të Auditimit të Brendshëm, në vlerësimin e efektivitetit të sistemeve të kontrolleve të brendshme dhe performancës së veprimtarisë audituese. Veprimtaria e auditimit të brendshëm do t'i përbahet edhe politikave, procedurave metodave të auditimit, si pjesë e Manualit Standard të Auditimit të Brendshëm.

Veprimtaria e auditimit të brendshëm ne Bashkinë Rrogozhinë do të kryhet bazuar në aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi në fushën e vetëqeverisjes vendore ,Auditimit të Brendshëm në Sektorin publik, akteve të Bashkisë Rrogozhinë si dhe akteve ligjore specifike për cdo fushë/sistem auditimi .

Objekti i punës i Njësisë së auditimit të Brendshëm është të përcaktojnë në se Sistemet e Menaxhimit të Riskut, Kontrollit dhe Qeverisjes funksionojnë në atë mënyrë që të garantojnë se:

- Risqet identifikohen dhe menaxhohen në mënyrën e duhur,
- Ndërveprimi me grupet e ndryshme të qeverisjes ndodh sipas nevojës dhe me efektivitet,
- Informacioni thelbësor financiar menaxherial dhe operacional është i saktë, i besueshëm dhe në kohe,
- Veprimet e punonjësve janë në përputhje me politikat, standartet, procedurat ligjet dhe rregulloret e zbatueshme.
- Burimet sigurohen me ekonomicitet, përdoren me eficencë dhe mbrohen në mënyrë adekuate,
- Realizohen programet, planet dhe objektivat,
- Cilësia dhe përmiresimi i vazhdueshëm janë integruar në procesin e kontrollit të brendshëm,

- realizohen programet, planet dhe objektivat e organizes dhe njesive vartese
- informacioni kryesor financiar, menaxherial dhe operacional është i saktë, i besueshëm dhe në kohë
- Çështjet e rëndesishme legislative ose rregullatore që kanë ndikim në njesi janë pranuar dhe adresuar siç duhet.

4.Autoriteti :

Përgjegjësi i Njësisë së Auditit të Brendshëm dhe stafi i auditimit janë të autorizuar ,për të patur akses të plotë ,të lirë dhe të pakufizuar tek të gjitha funksionet , regjistrat , pronat dhe personeli për kryerjen e cdo angazhimi auditimi me përgjegjësi në ruajtjen e konfidencialitetit të të dhënave dhe informacionit . Të gjithë punonjësit , pjesë e strukturës së bashkisë Rrogozhinë dhe institucioneve e ndërmarrjeve të varësisë duhet të bashkëpunonjë për të ndihmuar njësinë e auditimit të brendshëm në përbushjen e misionit ,rolit dhe përgjegjësive të saj . Veprimtaria e auditimit të brendshëm do të ketë aksesë të lirë dhe të pakufizuar edhe tek Bordet

Kufizimet:

Drejtuesi i njësisë dhe stafi i auditimit nuk janë të autorizuar:

- a) të kryejnë detyra operative për bashkinë ose institucionet e varësisë të saj;
- b) të mbajnë një mandat politik apo të jenë zgjedhur në funksione drejtuese në strukturat e partive politike;
- c) të krijojnë ose miratojnë transaksione të llogarisë, etj., që janë jashtë Njësisë së Auditimit të Brendshëm;
- d) të drejtojnë veprimtaritë e punonjësve, që nuk janë punësuar nga Njësia e Auditimit të Brendshëm, përvëçse kur këta punonjës janë caktuar në grupet e auditimit sipas nevojës, ose në ndonjë mënyrë tjetër për të ndihmuar audituesit e brendshëm.

5.Organizimi:

Drejtuesi i njësisë së auditimit do të raportojë tek Kryetari i Bashkisë i cili do të miratojë:

- a) Kartën (statuti) e auditimit të brendshëm;
- b) Planet e Auditimit të Brendshëm vjetor dhe strategjik dhe planet (programet) e angazhimit;
- c) Buxhetin dhe burimet e auditimit;
- d) Performancën e veprimtarisë së Njësisë së Auditimit të Brendshëm dhe çështje të tjera;

- e) Vendime në lidhje me emërimin dhe shkarkimin e drejtuesit të njësisë së auditimit kur subjekti publik menaxhohet nga këshilli mbikëqyrës/këshilli administrative;
- f) Kryerjen e veprimeve me natyrë investiguese, mbi veprimtaritë e rëndësishme Brenda Bashkisë dhe njësive të varësisë, të dyshuara për mashtrim, dhe për këtë drejtuesi të njoftojë menaxhimin dhe këshillin mbikëqyrës/këshillin administrativ;

Drejtuesi i njësisë së auditimit do të komunikojë dhe ndërveproje direkt me këshillin mbikëqyrës/këshillin administrativ, duke përfshirë në seancat ekzekutive dhe në mes të mbledhjeve të këshillit mbikëqyrës/këshillit administrativ diskutimet për çështjet sipas nevojës, dhe ato më me interes.

6. Pavarësia dhe objektiviteti:

Funksioni i Audituesit të Brendshëm ka status të pavarur Brenda institucionit të Bashkisë Rrogozhinë, në dhënien e opinioneve dhe rekomandimeve. Veprimtaria e auditimit të brendshëm duhet të jetë e lirë nga ndërhyrjet në lidhje me çështjet e zgjedhjes së auditimit, fushëveprimin, procedurat, frekuencën, kohën, apo përbajtjen e raportit, të cilat lejojnë mbajtjen e një qëndrimi të nevojshëm të pavarur dhe objektiv.

Audituesit e brendshëm nuk do të kenë përgjegjësi të drejtpërdrejtë operacionale apo autoritet mbi ndonjë nga aktivitetet e audituara. Ata nuk do të janë përgjegjës për zhvillimin apo implementimin e detajuar të sistemeve të reja, por mund të jepin këshillime. Audituesit e brendshëm do të shfaqin nivelin më të lartë të objektivitetit profesional në grumbullimin, vlerësimin, dhe komunikimin e informacionit në lidhje me aktivitetin ose procesin, që janë duke u shqyrtuar. Audituesit e brendshëm duhet të bëjnë vlerësim të balancuar të të gjitha sistemeve/fushave që auditohen dhe nuk ndikohen nga interesat e tyre, ose nga të tjerët në formimin e gjykimeve. Drejtuesi i njësisë së auditimit, do t'i konfirmojë komitetit të auditimit të paktën çdo vit, pavarësinë organizative të veprimtarisë së auditimit të brendshëm.

Audituesit e Brendshëm duhet të tregojnë se janë të pavarur dhe objektive duke plotësuar Deklaratën e konfliktit të intersit së Auditimit.

7. Përgjegjësia:

Përcaktimi i sistemeve/fushave që do të mbulohen me auditim duhet të jetë gjithëpërfshirës për të mundësuar ekzaminimin efektiv dhe të rregullt të të gjithë veprimtarive operacionale, financiare dhe të lidhura, por nuk mund të jetë subjekt i ndonjë kufizimi brenda bashkise.

Për të arritur qëllimet dhe objektivat e përcaktuara të Bashkise do të vlerësohet përshtatshmëria dhe efektiviteti i qeverisjes, rrezikut të menaxhimit të Bashkisë dhe kontrolleve të brendshme, si dhe cilësia e performancës për kryerjen e përgjegjësive të caktuara

Kjo përfshin:

- a) Vlerësimin e ekspozimit ndaj riskut në lidhje me arritjen e objektivave strategjike të Bashkisë.
- b) Vlerësimin e besueshmërisë dhe integritetin e informacionit dhe mjetet e përdorura për të identifikuar, matur, klasifikuar, dhe për të raportuar një informacion të tillë.
- c) Vlerësimin e sistemeve të vendosura për të siguruar përputhjen me politikat, planet, procedurat, ligjet dhe rregulloret të cilat mund të kenë ndikim të rëndësishëm në Bashki.
- d) Vlerësimin e mjeteve dhe ruajtjen e pasurisë verifikimin e ekzistencës së aktiveve të tillë.
- e) Vlerësimin e efektivitetit dhe efikasitetin me të cilën burimet janë përdorur.
- f) Vlerësimin e operacioneve apo programeve për të vërtetuar nëse rezultatet janë në përputhje me objektivat e vendosura, dhe nëse operacionet ose programet janë duke u kryer sipas parashikimeve.
- g) Monitorimin dhe vlerësimin e proceseve të qeverisjes.
- h) Monitorimin dhe vlerësimin e efektivitetit të proceseve të menaxhimit të riskut të Bashkisë.
- i) Vlerësimin e cilësisë së performancës së audituesve të brendshëm pjesë e grupit të auditimit të marrë nga jashtë NjAB-së.
- j) Kryerjen e konsultimit dhe shërbimeve këshilluese në lidhje me qeverisjen, menaxhimin e riskut dhe kontrollin, si objektiva të përshtatshme për Bashkinë.
- k) Raportimin periodik për veprimtarinë e auditimit të brendshëm lidhur me qëllimin, autoritetin, përgjegjësinë dhe të performancës, në lidhje me planin e tij.
- l) Raportimin e rëndësishëm që ekspozimi ndaj riskut dhe cështjet e kontrollit, duke përfshirë rreziqet e mashtrimit, çështjet e qeverisjes si dhe çështje të tjera të nevojshme apo të kerkuar nga njësia janë adresuar saktë.
- m) Vlerësimin e përshtatshmërisë së operacioneve të veçanta me kërkesë të këshillit mbikëqyrës këshillit administrativ ose të menaxhimit.

8. Plani i auditimit të brendshëm:

Drejtuesi i Njësisë së Auditimit të Brendshëm pas konsultimit me menaxhimin e lartë, çdo vit, do t'i paraqesë menaxhimit të lartë dhe komitetit të auditimit një plan Auditimi të Brendshëm për shqyrtim dhe miratim. Plani i auditimit të brendshëm jep një informacion mbi punën që do të kryejë njësia e auditimit gjatë një viti, dhe përfshin kërkesat për buxhetin dhe burimet që do të përdoren gjatë vitit të ardhshëm kalendarik.

Drejtiesi i njësisë së auditimit do të komunikojë ndikimin e kufizimeve të burimeve, si dhe ndryshimet e rëndësishme të planit tek menaxhimi i lartë dhe komiteti i auditimit.

Plani i auditimit të brendshëm do të zhvillohet në bazë të prioritetit të universit të auditimit, duke përdorur metodologji që bazohet në vlerësimin e riskut, duke përfshirë edhe kontributin e menaxhimit të lartë dhe bordit.

Drejtiesi i njësisë së auditimit, do të shqyrtojë dhe rregullojë planin, sipas nevojës, në përgjigje të ndryshimeve të aktivitetit të njësisë, rreziqeve, operacioneve, programeve, sistemeve, dhe kontrolleve. Çdo devijim i rëndësishëm nga plani i aprovuar i auditimit të brendshëm do t'i komunikohet menaxhimit të lartë dhe komitetit të auditimit përmes veprimtarisë raportuese periodike.

9. Raportimi dhe monitorimi:

Një raport i shkruar do të përgatitet dhe lëshohet nga drejtiesi i njësisë së auditimit ose i caktuar prej tij, në përfundim të auditimeve dhe rezultatet e tij do të shpërndahen në funksion të qëllimit.

Rezultatet e auditimit të brendshëm duhet t'i komunikohen edhe Komitetit të AB-së.

Raporti i auditimit të brendshëm mund të përfshijë përgjigjet dhe veprimet korriguese të ndërmarra nga menaxhimi ose që do të merren në lidhje me gjetjet dhe rekomandimet specifike, dhe janë konfidencialë për palët e treta që nuk përfshihen në raport.

Veprimtaria e auditimit të brendshëm do të jetë përgjegjëse për të gjitha gjetjet e angazhimit dhe zbatimin e rekomandimeve. Të gjitha gjetjet e rëndësishme do të mbahen në një skedar si çështje të hapura deri sa ato të zbatohen plotësisht.

Drejtiesi i njësisë së auditimit do të raportojë periodikisht për titullarin e Bashkisë dhe komitetin e auditimit, mbi veprimtarinë e njësisë së auditimit të brendshëm qëllimin, autoritetin, përgjegjësitë, si dhe performancën e saj. Raportimi do të përfshijë ekspozimet ndaj rreziqeve dhe çështjeve të kontrollit, duke përfshirë edhe rreziqet e mashtimit, çështjet e qeverisjes, si dhe çështje të tjera të nevojshme apo të kërkua nga titullari i njësisë dhe komiteti i auditimit.

10. Sigurimi i cilësisë dhe programi i përmirësimit:

Veprimtaria e auditimit të brendshëm do të mbajë një program të sigurimit të cilësisë dhe përmirësimit që mbulon të gjitha aspektet e aktivitetit të auditimit të brendshëm.

Programi do të përfshijë një vlerësim të përputhshmërisë të veprimtarisë së auditimit të brendshëm me Përkufizimin e Auditimit të Brendshëm, Standardet dhe Kodin e Etikës.

Programi gjithashtu vlerëson efikasitetin dhe efektivitetin e aktivitetit të auditimit të brendshëm dhe identifikon mundësitë për përmirësim.

Drejtuesi i njësisë së auditimit të brendshëm do të komunikojë me titullarin e njësisë ,lidhur me implementimin dhe sigurimin e cilësisë dhe programit të përmirësimit, duke përfshirë rezultatet e vlerësimet e vazhdueshme të brendshme dhe vlerësime të jashtme, të cilat duhet të kryhen të paktën në çdo 5 vjet.

Karta Auditimit të Brendshëm

Miratuar me datë: ____ / ____ / 2023

Drejtuesi i Njësisë së

Auditimit të Brendshëm

Nuredin TOSKU

